

Griego II PAU

ΑΠΟΛΟΔΟΡΟ

1. Descendencia de Gea y Urano

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντός ἐδυνάστευσε κόσμου.
γῆμας δὲ Γῆν ἐτέκνωσε πρώτους τοὺς **ἐκατόγχειρας**
προσαγορευθέντας, Βριάρεων Γύην Κόττον, οἳ μεγέθει
τε ἀνυπέρβλητοι καὶ δυνάμει **καθειστήκεσαν**, **χειῖρας**
μὲν ἑκατὸν κεφαλὰς δὲ πεντήκοντα ἔχοντες.

Notas. Nombres propios: **Βριάρεως, -ω (ὁ): Briáreo; Γύη, -ου (ὁ): Gías; Κόττος, -ου (ὁ): Coto.**

δυναστεύω + genit: dominar sobre...

γῆμας: nom. sg. masc. partic. aor. de γαμέω : “tomar por esposa”.

ἐτέκνωσε: de τεκνῶω: engendrar

ἐκατόγχειρας: de ἐκατόγχειρες, -ων (οἱ): los Hecatónquiros, los de cien manos.

προσαγορευθέντας: “llamados” ac. pl. masc. partic. aor. pas. de προσαγορεύω

καθειστήκεσαν: “habían llegado a ser” 3ª pl. pret. plusc. de καθίστημι

χειῖρας: de χεῖρ, χειρός (ή): mano

2. Infancia de Zeus en Creta (Apolodoro)

Ῥέα μὲν εἰς **Κρήτην** ἦκει, ἐν δὲ ἄντρῳ **Δία** τίκτει. αἱ μὲν
νύμφαι τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς **Ἀμαλθείας** γάλακτι,
οἱ δὲ **Κούρητες** ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος
φυλάσσοντες τοῖς **δόρασι** τὰς ἀσπίδας **συνέκρουον**, ἵνα
μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ **Κρόνος** ἀκούσῃ.

Notas. Nombres propios: **Ῥέα, -ας (ή): Rea; Κρήτη, -ης (ή): Creta; Δία:** de Ζεύς, Διός: Zeus; **Ἀμαλθεία, -ας (ή): Amaltea ; Κούρητες, -ων (οἱ): Curetes; Κρόνος, -ου (ὁ): Crono.**

γάλακτι: de γάλα, γάλακτος (τό): leche.

δόρασι: de δόρυ, δόρατος (τό): lanza.

συνέκρουον: de συγκρουέω: chocar, entrechocar.

ἵνα μὴ ... ἀκούσῃ: “para que ... no escuchase...”

3. Rapto de Perséfone (Apolodoro)

Πλούτων δὲ **Περσεφόνης** ἐρασθεὶς ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα. **Δημήτηρ** δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν **ζητοῦσα** περιήει· μαθοῦσα δὲ ὅτι **Πλούτων** αὐτὴν ἤρπασεν, **ὀργιζομένη** θεοῖς **κατέλιπεν** οὐρανόν, **εἰκασθεῖσα** δὲ **γυναικὶ** ἤκεν εἰς **Ἐλευσίνα**.

Notas. Nombres propios: **Πλούτων**, **-ονος** (ὁ): Plutón; **Περσεφόνη**, **-ης** (ἡ): Perséfone; **Δημήτηρ** **-τρος** (ἡ): Deméter; **Ἐλευσίς**, **-ῖνος** (ἡ): Eleusis.

ἐρασθεὶς: nom. sg. masc. partic. aor. pas. de ἐράω : “enamorado”.

ἤρπασεν: de ἀρπάζω.

νυκτὸς: de νύξ, νυκτὸς (ἡ): genit. temporal: “de noche”.

ζητοῦσα: de ζητέω.

περιήει: 3ª sg pret imperf de περιίεμι : “iba”.

ὀργιζομένη: pasiva.

κατέλιπεν: de καταλείπω.

εἰκασθεῖσα: nom. sg. fem. partic. aor. pas. de εἰκάζω : “asemejada, habiéndose hecho igual a...” + dat.

γυνή, **γυναικός** (ἡ): “mujer”.

4. Prometeo (Apolodoro)

Προμηθεὺς δὲ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας ἔδωκεν αὐτοῖς πῦρ, λάθρα Διὸς ἐν νάρθηκι κρύψας. ὥς δὲ ἤσθετο **Ζεὺς**, ἐπέταξεν **Ἡφαίστῳ** τῷ **Καυκάσῳ** ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ **προσηλῶσαι**· καθ’ ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος αὐτῷ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τοῦ ἥπατος.

Notas. Nombres propios: **Προμηθεὺς**, **-εως** (ὁ): Prometeo; **Ζεὺς**, **Διὸς** (ὁ): Zeus; **Ἡφαιστος** **-ου** (ὁ): Hefesto; **Καύκασος**, **-ου** (ὁ): Caúcaso

ὕδατος: genit. de ὕδωρ.

ἔδωκεν: 3^a sg aor. de δίδωμι.
 κρύψας: participio aor. de κρύπτω.
 ὡς: conj. subord. temp. "cuando"
 ἦσθετο: de αἰσθάνομαι
 ἐπέταξεν: aor. de ἐπιτάσσω
 προσηλώσαι: inf. aor. de προσηλόω (+dat.).
 καθ' = κατά
 ἐφιπτάμενος: aor. de ἐπιπέτομαι.

5. Deucalión y Pirra. Diluvio universal (Apolodoro)

Δευκαλίων δὲ γάμει Πύρραν, τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας θυγατέρα, ἣν ἔπλασαν θεοὶ πρώτην γυναῖκα. ἐπεὶ δὲ ἀφανίσει Ζεὺς τὸ χαλκοῦν γένος ἠθέλησε, Δευκαλίων εἰς λάρνακα μετὰ Πύρρας εἰσέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὕετον ἀπ' οὐρανοῦ χέας, πολλοὺς ἀνθρώπους κατέλυσεν.

Notas

Nombres propios: Δευκαλίων, -ονος (ὁ): Deucalión; Πύρρα, -ας (ἡ): Pirra; Ἐπιμηθεύς, -έως (ὁ): Epimeteo; Πανδώρα, -ας (ἡ): Pandora
 ἀφανίσει: infin aor de ἀφανίζω: destruir
 εἰσέβη: aor de εισβαίνω: entrar
 χέας: nom sg masc partic aor χέω: derramar, arrojar, verter

6. Jasón en busca del vello cino (Apolodoro)

Ἰάσων μὲν διαβαίνων ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε μόνω σανδάλῳ, τὸ ἕτερον ἐν τῷ ῥείθρῳ ἀπολέσας. Πελίας δὲ αὐτὸν θεασάμενος καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν, ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. τοῦτο δὲ ἐν τῇ Κολχικῇ ἦν καὶ ἐφρουρεῖτο ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου.

Notas

Nombres propios: Ἰάσων, -ονος (ὁ): Jasón; Ἄναυρος, -ου (ὁ): Anauro (río); Πελίας, -ου (ὁ): Pelias; Κολχικη, -ης (ἡ): Cólquide
 ἐξῆλθε: de ἐξέρχομαι
 ἀπολέσας: nom sg masc partic aor de ἀπολλύω: perder

συμβάλων: partic aor de συμβάλλω: interpretar

τὸ δέρας: la piel, el vellocino

ἐφρουρεῖτο: 3^asg pret imperf pas. de φρουρέω: “era vigilado”

ὑπὸ + genit: C. Agente: por ...

7. Muerte de Pelias. Expulsión de Medea y Jasón (Apolodoro)

Μήδεια δὲ τὰς τοῦ **Πελίου** θυγατέρας πείθει τὸν πατέρα **καθεψῆσαι**, διὰ φαρμάκων αὐτὸν ποιεῖν νέον ἐπαγγελλομένη. αἱ δὲ τὸν πατέρα καθέψουσιν. **Ἄκαστος** μὲν τὸν πατέρα θάπτει, τὸν δὲ **Ἰάσωνα** μετὰ τῆς **Μηδείας** τῆς **Ἰωλκοῦ** ἐκβάλλει. οἱ δὲ ἦκον εἰς **Κόρινθον**.

Notas. Nombres propios: **Μήδεια**, -ας (ή): Medea; **Πελίας**, -ου (ό): Pelias; **Ἄκαστος**, -ου (ό): Acasto; **Ἰάσων**, -ονος (ό): Jasón; **Ἰώλκος**, -οῦ (ή): Yolco; **Κόρινθος**, -ου (ό): Corinto.

καθεψῆσαι: infinit. aor. de καθέψω: cocer.

8. La venganza de Medea (Apolodoro)

Μέδεια μὲν τὴν **Ἰάσονος** ἀχαριστίαν μεμψαμένη πολλάκις, τῇ **γαμουμένῃ** πέπλον μεμαγμένον φαρμάκοις ἔπεμψεν, τοὺς δὲ παῖδας οὓς εἶχεν ἐξ **Ἰάσονος**, ἀπέκτεινε, καὶ λαβοῦσα παρὰ **Ἡλίου** ἄρμα πτηνῶν δρακόντων, ἐπὶ τούτου φεύγουσα ἦλθεν εἰς **Ἀθήνας**.

Notas. Nombres propios: **Μέδεια**, -ας (ή): Medea; **Ἰάσων**, -ονος (ό): Jasón; **Ἡλιος** -ου (ό): Helios, el Sol; **Ἀθῆναι**, -ων (αί): Atenas.

μεμψαμένη: aor. de μέμφομαι.

γαμουμένῃ: de γαμέω

μεμαγμένον: partic. perf. pas. de μάζσω: “impregnado”.

ἔπεμψεν: aor. de πέμπω

ἐξ = ἐκ

ἀπέκτεινε: aor. de ἀποκτείνω.

9. Descripción de las Gorgonas. Perseo mata a Medusa

εἶχον δὲ αἱ **Γοργόνες** κεφαλὰς μὲν **περιεσπειραμένας** **φολίσι** δρακόντων, ὀδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν, καὶ χεῖρας **χαλκᾶς**, καὶ πτέρυγας **χρυσᾶς**, δι' ὧν ἐπέτοντο... τοὺς δὲ **ιδόντας** λίθους ἐποίουν. ἐπιστὰς οὖν αὐταῖς ὁ **Περσεὺς** **κοιμωμέναις**, ἀπεστραμμένος καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα χαλκῆν, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς **Γοργόνος** ἔβλεπεν, **ἐκαρατόμησεν** αὐτήν. **ἀποτμηθείσης** δὲ τῆς κεφαλῆς, **ἐκ τῆς Γοργόνος ἐξέθορε Πήγασος** πτηνὸς ἵππος, καὶ **Χρυσάωρ ὁ Γηρυόνου** πατήρ.

Notas. Nombres propios: **Περσεὺς, -εως (ὁ)**: Perseo; **Γοργόνες; de Γοργών, -όνος, (ή)**: Gorgona; **Πήγασος, -ου (ὁ)**: Pegaso; **Γηρυόνος, -ου (ὁ)**: Gerión
περιεσπειραμένας: “sembradas alrededor” ac. pl. fem. partic. perf. pas. de περισπείρω

φολίσι; de φολῖς, -ίδος, (ή): escamosa espiral

χεῖρας: de χεῖρ, χειρός (ή): mano

χαλκᾶς: ac pl fem de χάλκεος, -α, -ον (adj contracto): “de bronce”

χρυσᾶς: ac pl fem de χρύσεος, -α, -ον (adj contracto): “de oro”

ιδόντας: part. aor. de εἶδω: mirar.

ἐπιστὰς: nom sg masc partic aor de ἐπίστημι: colocarse.

κοιμωμέναις: “mientras dormían” dat. pl. fem. part. pres. pas de κοιμάω

ἀπεστραμμένος: “tras darse la vuelta” nom. sg. masc. part. perf. med. de ἀποστρέφω.

ἐκαρατόμησεν: de καρατομάω: cortar la cabeza

ἀποτμηθείσης: “una vez cortada” gen sg fem part aor pas de ἀποτέμνω.

ἐξέθορε: 3ª sg aor de ἐκθρόσκω: salir, saltar, precipitarse fuera.

10. Nacimiento e infancia de Heracles

Ζεὺς, διὰ νυκτὸς ἐλθὼν καὶ τὴν μίαν **τριπλασιάσας** νύκτα, ὅμοιος **Ἀμφιτρώωνι** γενόμενος **Ἀλκμήνη** **συνευνάσθη**. (...) **Ἀλκμήνη** δὲ δύο ἐγέννησε παῖδας, Διὶ μὲν Ἡρακλέα, **Ἀμφιτρώωνι** δὲ **Ἴφικλέα**. τοῦ δὲ παιδὸς ὄντος **ὀκταμηνιαίου** δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἡρα

ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπεμψε, διαφθαρήναι τὸ βρέφος θέλουσα. Ἡρακλῆς δὲ διαναστὰς ἄγχων ἑκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοῦς διέφθειρε.

Notas. Nombres propios: **Ἀμφιτρούων, -ωνος (ὁ):** Anfitrión; **Ἀλκμήνη, ἡς (ἡ):** Alcmena; **Ἴφικλῆς, -έους (ὁ):** Ificles.

τριπλασιάσας: nom sg masc part aor de τριπλασιάζω: triplicar.

συνευνάσθη: “se acostó” 3ª sg aor pas de συνευνάζω.

ὀκταμηνιαίος, -α, -ον: de ocho meses.

ἔπεμψε: aor. de πέμπω

διαφθαρήναι: inf aor de διαφθείρω destruir, matar.

διαναστὰς: nom sg masc partic aor de διανίστημι: levantarse, ponerse en pie.

χερσὶν: de χεῖρ, χειρός (ἡ): mano

11. Locura de Heracles (Apolodoro)

Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην συνέβη αὐτῷ κατὰ ζῆλον Ἡρας μανῆσαι, καὶ τοὺς ἰδίους παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρων εἶχεν, εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν. (...) παραγενόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς, ἡ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε. πρῶτην δὲ Ἀλκείδης προσηγόρευτο.

Notas. Nombres propios: **Μινύαι, -ων (οἱ):** los Minias; **Μέγαρα, -ας (ἡ):** Mégara; **Πυθία, -ας (ἡ):** Pitia; **Ἀλκείδης, -ου (ὁ):** Alcides.

συνέβη: 3ª sg. aor. de συμβαίνω: suceder, acontecer.

μανῆσαι: inf. aor. de μαίνω: volverse loco, enloquecer.

παραγενόμενος: de παραγίγνομαι: llegar.

προσηγόρευτο: “se llamaba, era llamado”; 3ª sg. Pret. Imperf. pasivo de προσαγορεύω: llamar.

12. Heracles y el león de Nemea (Apolodoro)

ὁ Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἦλθε, καὶ τὰ Εὐρουσθέως προστάξεις ἐτέλεσε. πρῶτον οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ τοῦ Νεμέας λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. ὁ Ἡρακλῆς τὸν λέοντα μαστεύσας πρῶτον ἐτόξευσε. ἔπειτα περιθίς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχευεν ἄγχων.

Notas: Nombres propios: **Τίρυνς, -υνθος (ό):** Tirinto; **Εὐρυσθεύς, -έως, (ό):** Euristeo; **Νεμέα, -ας, (ή):** Nemea.

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar.

κομίζω: traer

περιθείς: nom. sg. masc. partic. aor. de παρατίθημι: poner alrededor.

κατέσχεν: de κατέχω: sujetar fuertemente.

13. Heracles y la hidra de Lerna (Apolodoro)

δεύτερον δὲ ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν **Λερναίαν** ὕδραν κτεῖναι· εἶχε δὲ ἡ ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἑννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσῃν ἀθάνατον. τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων οὐδὲν ἀνύειν ἠδύνατο· **μιάς** γὰρ **κοπτομένης** κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Λερναίος, -α, -ον: de Lerna

κτεῖναι: inf aor de κτείνω : matar

ἠδύνατο: 3ª sg pret imperf de δύναμαι: poder

μιάς: de εἷς, μία, ἓν "uno, una, uno"

κοπτομένης: "siendo cortada" participio pasivo en gen. sing. fem. de κόπτω

14. Heracles y la cierva de Cerintia (Apolodoro)

τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν **Κερυνίτιν** ἔλαφον εἰς Μυκήνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. (...) Ἡρακλῆς **συνεδίωξεν** ὄλον ἐνιαυτόν. ἐπεὶ δὲ τὸ θηρίον, **συνέφυγεν** εἰς ὄρος τὸ λεγόμενον **Ἄρτεμισιον**, **κάκειθεν** ἐπὶ ποταμὸν **Λάδωνα**, τοῦτον διαβαίνειν μέλλουσαν τοξεύσας **συνέλαβε**.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Κερυνίτις, -εως: de Cerintia

συνεδίωξεν: 3ª sg aor de συνδιώκω : perseguir

συνέφυγεν: 3ª sg aor de συμφεύγω: huir

λεγόμενον: "llamado" acus sg ne part pres pas

Ἀρτεμίσιον, -ου (τὸ): Artemisio

καῖκεῖθεν = καὶ ἐκεῖθεν

Λάδων, -ωνος (ὁ): río Ladón

συνέλαβε: de συλλαμβάνω: coger, capturar

15. Heracles y el jabalí de Erimanto (Apolodoro)

τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν **Ἐρυμάνθιον** κάπρον ζῶντα **κομίζειν**· (...) καὶ **διώξας** αὐτὸν ἔκ τινος λόχμης μετὰ κραυγῆς, εἰς χιόνα πολλὴν **παρειμένον** εἰσωθήσας **ἐμβροχίσας** τε ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Ἐρυμάνθιος, -α, -ον: de Erimanto

κομίζω: traer

διώξας: nom. sg. masc. partic. aor. de : perseguir

παρειμένον: "al abatido jabalí" ac. sg. masc. partic. perf. pas. de παρ-ίημι

εἰσωθήσας: nom. sg. masc. partic. aor. de εἰσωθέω: empujar hacia dentro

ἐμβροχίσας: nom. sg. masc. partic. aor. de **ἐμβροχίζω:** echar el lazo

16. Heracles y los rebaños de Augias (Apolodoro)

πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τῶν **Αὐγείου** βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μόνον ἐκφορῆσαι τὴν ὄνθον. (...) Ἡρακλῆς τῆς **αὐλῆς** τὸν θεμέλιον **διεῖλε** καὶ τὸν **Ἀλφειὸν** καὶ τὸν **Πηνειὸν** σύνεγγυς ῥέοντας **παροχετεύσας** ἐπήγαγεν, ἔκρουν δι' ἄλλης ἐξόδου ποιήσας.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Αὐγείας, -ου (ὁ): el rey Augias

αὐλή, -ῆς (ῆ): establo

διείλε: de δι-αιρέω: excavar

Ἄλφειός, -ου (ὁ): el río Alfeo

Πηνειός, -ου (ὁ): el río Peneo

ἐπήγαγεν: 3ª sg aor de ἐπ-άγω: introducir, traer desde fuera

17. Heracles y las aves del lago Estínfalo (Apolodoro)

ἔκτον ἐπέταξεν ἄθλον αὐτῷ τὰς **Στυμφαλίδας** ὄρνιθας ἐκδιῶξαι. χάλκεα κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηνᾶ παρὰ Ἥφαιστου λαβοῦσα. ταῦτα κρούων, (...) τὰς ὄρνιθας ἐφόβει· αἱ δὲ τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι μετὰ δέους **ἀνίπταντο**, καὶ Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Στυμφαλίδας, -ίδος (adj): del lago Estínfalo

ἐκδιῶξαι: inf aor de ἐκδιώκω: expulsar

δίδωσιν: 3ª sg pres de δίδωμι: dar

ἀνίπταντο: 3ª pl pret imperf de ἀν-ίπτωμι = ἀν-πέτομαι: volar, alzar el vuelo

18. Heracles y el toro de Creta (Apolodoro)

ἕβδομον ἐπέταξεν ἄθλον τὸν **Κρηῆτα** ἀγαγεῖν ταῦρον. (...) ἐπὶ τοῦτον **παραγενόμενος** εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς, (...), λαβὼν καὶ πρὸς **Εὐρουσθέα διακομίσας** ἔδειξε, καὶ τὸ λοιπὸν εἶασεν ἄνετον· ὁ δὲ (...) εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς **ἀφικόμενος**, τοὺς ἐγχωρίους διελυμαίνετο.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Κρηῖτα: de Κρής, Κρητός: (adj) cretense, de Creta. Acompaña a ταῦρον

παραγενόμενος: de παραγίγνομαι: llegar

Εὐρυσθεύς, -έως (ὁ): Euristeo

διακομίσας: de διακομίζω: transportar, llevar

ἔδειξε: de δείκνυμι: mostrar

εἶασεν: de ἔαω : dejar, permitir

ἀφικόμενος: de ἀφικνέομαι: llegar

19. Heracles y las yeguas de Diomedes (Apolodoro)

ὄγδοον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ
Θρακὸς ἵππους εἰς Μυκῆνας κομίζειν· οὗτος εἶχε δὲ
ἀνθρωποφάγους ἵππους. πλεύσας οὖν μετὰ τῶν
έκουσίως συνεπομένων καὶ βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς
φάτναις τῶν ἵππων ὑπάρχοντας ἤγαγεν ἐπὶ τὴν
θάλασσαν.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

Διομήδης, -ους (ὁ): Diomedes

Θραῖξ, -ακός: tracio, el de Tracia

κομίζω: traer

τῶν συνεπομένων: "los que siguen"

τοὺς ὑπάρχοντας: "los que mandan sobre"

ἤγαγεν: : 3ª sg aor de ἄγω: conducir

20. Heracles y el cinturón de Hipólita (Apolodoro)

ἕνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τὸν
Ἴππολύτης. αὕτη δὲ ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων. (...)αἱ δὲ
μεθ' ὄπλων ἐπὶ τὴν ναῦν κατέθεον σὺν ἵπποις. ὡς δὲ
εἶδεν αὐτὰς καθωπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ
δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἴππολύτην κτείνας τὸν
ζωστήρα ἀφαιρεῖται.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

κομίζω: traer

Ἴππολύτη, -ης (ή): Hipólita

Ἀμαζόνες, -όνων (αί): las Amazonas

μεθ' = μετά

ὡς: "cuando" conj sub temp

εἶδεν: de ὀράω: ver

καθωπλισμένας: "armadas", ac pl fem part perf pas de καθ-οπλίζω

κτείνας: nom sg masc part aor de κτείνω: matar

21. Heracles y las vacas de Geriόν (Apolodoro)

δέκατον ἐπετάγη ἄθλον τὰς **Γηρουνίου** βόας ἐξ **Ἐρυθίας** κομίζειν. **Ἐρυθία** δὲ ἦν Ὠκεανοῦ πλησίον κειμένη νῆσος, ἣ νῦν Γάδειρα καλεῖται. (...) **Γηρουνίης** εἶχε φοινικᾶς βόας, ὧν ἦν βουκόλος **Εὐρυτίων**, φύλαξ δὲ **Ὀρθος** ὁ κύων **δικέφαλος**. (...) Ἡρακλῆς **Λιβύης** ἐπέβαινε, καὶ παρελθὼν **Ταρτησσὸν** ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων **Εὐρώπης** καὶ **Λιβύης ἀντιστοιχοῦς** δύο στήλας. (...) αἰσθόμενος δὲ ὁ κύων ἐπ' αὐτὸν **ὠρμα**: ὁ δὲ καὶ τοῦτον τῷ ῥοπάλῳ παίει, καὶ τὸν βουκόλον **Εὐρυτίωνα** τῷ κυνὶ βοηθοῦντα ἀπέκτεινε. (...) καὶ τὰς βόας **Εὐρουσθεῖ** κομίσας δέδωκεν. ὁ δὲ αὐτὰς κατέθυσεν Ἡρα.

Notas:

ἐπετάγη: "se le ordenó", "le fue ordenado" 3ª sg aor pas de ἐπιτάσσω

Γηρουνίης, -ου (ό): Geriόν

Ἐρυθία, -ας (ή): Eritia

κομίζω: traer

Εὐρυτίων, -ονος (ό): Euritiόν

Ὀρθος, -ου (ό): Orto

δικέφαλος, -ον: de dos cabezas

ἐπέβαινε: de ἐπι-βαίνω: entrar en + genit

Λιβύη, -ης (ή): Libia

παρελθών: part de παρέρχομαι: llegar

Ταρτησός, -ου (ό): Tarteso

ἔστησε: 3^a sg aor de ἵστημι : colocar

Εὐρώπη, -ης (ή): Europa

ἀντιστοίχος, -ον: enfrentado, simétrico

ὤρμα: 3^a sg pret imperf de ὀρμάω: lanzarse

Εὐρυσθέυς, -έως (ό): Euristeo

δέδωκεν: "ha entregado" 3^a sg pret perf de δίδωμι

22. Heracles y las manzanas de oro del Jardín de las Hespérides (Apolodoro)

ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἄθλον παρ' **Ἑσπερίδων** χρύσεια μῆλα κομίζειν. ταῦτα δὲ ἦν, οὐχ ὥς τινες εἶπον ἐν **Λιβύῃ**, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἄτλαντος ἐν **Ἑπεροβόροις**: ἅ Διὶ <Γῆ> **γήμαντι** Ἡραν ἔδωρήσατο. ἐφύλασσε δὲ αὐτὰ δράκων ἀθάνατος, κεφαλὰς ἔχων ἑκατόν· μετὰ τούτου δὲ **Ἑσπερίδες** ἐφύλαττον, **Αἴγλη** **Ἐρύθεια** **Ἑσπερία** **Ἀρέθουσα**.

ὥς δὲ ἦκεν εἰς **Ἑπεροβόρους** πρὸς Ἄτλαντα, εἰπόντος **Προμηθέως** τῷ Ἡρακλεῖ αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα μὴ πορεύεσθαι, **διαδεξάμενον** δὲ Ἄτλαντος τὸν πόλον ἀποστέλλειν ἐκείνον, **πεισθεὶς διεδέξατο**. Ἄτλας δὲ **δρεψάμενος** παρ' **Ἑσπερίδων** τρία μῆλα ἦκε πρὸς Ἡρακλέα. καὶ μὴ βουλόμενος τὸν πόλον ἔχειν καὶ **σπεῖραν** ἐπὶ τῆς κεφαλῆς θέλειν ποιήσασθαι. τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας, ἐπὶ γῆς **καταθεὶς** τὰ μῆλα τὸν πόλον **διεδέξατο**. καὶ οὕτως **ἀνελόμενος** αὐτὰ Ἡρακλῆς **ἀπηλλάττετο**. ἔνιοι δὲ **φασιν** οὐ παρὰ Ἄτλαντος αὐτὰ λαβεῖν, ἀλλ' αὐτὸν **δρέψασθαι** τὰ μῆλα, **κτείναντα** τὸν φρουροῦντα ὄφιν. **κομίσας** δὲ τὰ μῆλα **Εὐρυσθεῖ** ἔδωκεν. ὁ δὲ λαβὼν Ἡρακλεῖ] ἔδωρήσατο· παρ' οὗ

λαβοῦσα Ἀθηνᾶ πάλιν αὐτὰ ἀπεκόμισεν· ὅσιον γὰρ οὐκ ἦν αὐτὰ τεθῆναί που.

Notas:

ἐπέταξεν: de ἐπιτάσσω: ordenar, encargar

κομίζω: traer

Ἑσπερίδης, -ων (αἰ): las Hespérides

ὡς: "como"

Λιβύη, -ης (ή): Libia

Ἄτλας, -αντος (ό): el Atlas

Ἵπερβοροί, -ων (οἰ): los Hiperbóreos

ᾶ: equivale a un demostrativo: "ésta"

Αἴγλη, -ης (ή): Egle

Ἐρύθεια, -ας (ή): Eritia

Ἑσπερία, -ας (ή): Hesperia

Ἀρέθουσα, -ης (ή): Aretusa

ὡς: "cuando"

εἰπόντος

Προμηθεύς, -έως (ό): Prometeo

διαδεξάμενον: part de aor de διαδέχομαι: recibir de + gen

πεισθεις: "obedeciendo", "habiendo sido convencido", nom sg fem part aor pas de πείθω

διεδέξατο: "lo relevó" de διαδέχομαι

δρεψάμενος: part aor de δρέπω: recoger, recolectar; med. coger para sí

καταθεις: nom sg masc part aor de κατα-τίθημι: depositar, dejar

διεδέξατο: "recibió" de διαδέχομαι

ἀνελόμενος: de ἀναιρέω: (med) recoger

ἀπηλλάττετο: de ἀπαλλάττω: alejarse

φασιν: 3ª pl pres de φημί: decir

δρέψασθαι: inf aor de δρέπω: recoger, recolectar; med. coger para sí

κτείναντα: part aor de κτείνω: matar

Εὐρυσθεύς, -έως (ό): Euristeo

ἔδωκεν: 3ª sg aor de δίδωμι: dar

ἀπεκόμισεν: de ἀπο-κομίζω: devolver, conducir de nuevo

τεθῆναί: "estar depositadas", "haber sido colocadas" inf perf pas de τίθημι: colocar

23. Heracles y el can Cerbero (Apolodoro)

δωδέκατον ἄθλον ἐπετάγη Κέρβερον ἐξ Αἴδου κομίζειν. εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλᾶς, τὴν δὲ οὐρὰν

δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νότου παντοίων εἶχεν ὄφεων κεφαλὰς. (...) καὶ Ἡρακλῆς (...) περιβαλὼν τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας οὐκ ἀνήκε **κρατῶν** καὶ ἄγχων τὸ θηρίον, ἕως ἔπεισε, καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. (...) Ἡρακλῆς δὲ **Εὐρυσθεῖ** δείξας τὸν Κέρβερον πάλιν ἐκόμισεν εἰς Αἴδου.

Notas:

ἐπετάγη: “se le ordenó”, “le fue ordenado” 3ª sg aor pas de ἐπιτάσσω

Κέρβερος, -ου (ὁ): Cerbero

κομίζω: traer

περιβαλὼν: de περι-βάλλω: echar alrededor

ἀνήκε: 3ª sg aor de ἀν-ίημι : soltar

κρατῶν: de κρατέω: dominar

ἕως: “hasta que”

ἔπεισε: de πείθω: aplacar

καίπερ δακνόμενος ὑπὸ: “aun siendo mordido por ...”

Εὐρυσθεύς, -έως (ὁ): Euristeo

δείξας: de δείκνυμι: mostrar

24. Juicio de Paris. La manzana de la discordia

μῆλον περὶ κάλλους Ἴρις ἐμβάλλει Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη, καὶ κελεύει Ζεὺς Ἑρμῆν εἰς Ἴδην πρὸς **Ἀλέξανδρον** ἄγειν, ἵνα ὑπ' ἐκείνου διακριθῶσι. αἱ δὲ ἐπαγγέλλονται δῶρα δώσειν Ἀλεξάνδρῳ, Ἥρα μὲν πασῶν προκριθεῖσα βασιλείαν πάντων, Ἀθηνᾶ δὲ πολέμου νίκην, Ἀφροδίτη δὲ γάμον Ἑλένης. ὁ δὲ Ἀφροδίτην προκρίνει.

Notas:

Ἀλέξανδρος, -ου (ὁ): (Paris) Alejandro

ἵνα διακριθῶσι: “para que sean juzgadas”

δώσειν: inf fut de δίδωμι: dar

προκριθεῖσα: “siendo elegida por delante de...”, “si es elegida...”

25. Odiseo idea el caballo de madera

ὕστερον δὲ ἐπινοεῖ δουρείου ἵππου κατασκευὴν. ἀπὸ τῆς Ἰδης ξύλα τεμῶν ἵππον κατασκευάζει. εἰς τοῦτον Ὀδυσσεὺς **εἰσελθεῖν** πείθει πεντήκοντα τοὺς ἀρίστους. (...) ὥς δ' ἐνόμισαν κοιμᾶσθαι τοὺς πολεμίους, **ἀνοίξαντες** σὺν τοῖς ὅπλοις **ἐξήεσαν**. (...) εἰς τὰς οἰκίας ἐπερχόμενοι κοιμωμένους **ἀνήρουν**. (...) **κτείναντες** δὲ τοὺς Τρῶας τὴν πόλιν **ἐνέπρησαν**.

Notas:

τεμῶν: part aor de τέμνω: cortar

εἰσελθεῖν: de εἰσ-έρχομαι: entrar

ὥς: "cuando"

ἀνοίξαντες: de ἀνοίγω: abrir, destapar

ἐξήεσαν: 3^a pl pret imperf de ἔξ-εμι : salir

ἀνήρουν: 3^a pl pret imperf de ἀν-αιρέω: destruir, matar

κτείναντες: part aor de κτείνω: matar

ἐνέπρησαν: de ἐμ-πρήθω: quemar, incendiar

26. Descripción del ciclope Polifemo

καταλιπὼν δὲ τὰς λοιπὰς **ναῦς** ἐν τῇ πλησίον νήσῳ, **μίαν** ἔχων τῇ Κυκλώπων γῆ προσπελάζει, μετὰ δώδεκα ἑταίρων **ἀποβὰς** τῆς **νεώς**. ἔστι δὲ τῆς θαλάσσης πλησίον ἄντρον, εἰς ὃ ἔρχεται ἔχων ἄσκον οἴνου. ἦν δὲ **Πολυφήμου** τὸ ἄντρον, ὃς ἦν Ποσειδῶνος καὶ **Θοώσης** νύμφης, ἀνὴρ ὑπερμεγέθης ἄγριος ἀνδροφάγος, ἔχων ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Notas:

καταλιπὼν: part de κατα-λείπω: dejar

ναῦς, νεώς (ή): nave

μίαν: de εἷς, μία, ἓν : uno, una, uno solo

ἀποβὰς: nom sg masc part aor de ἀπο-βαίνω: desembarcar

Πολυφήμος, -ου (ός): Polifemo

Θοώσα, -ης (ή): Toosa (ninfa)

27. Ulises y el cíclope Polifemo

ἐλθὼν δὲ ὁ Κύκλωψ καὶ εἰσελάσας τὰ ποίμνια τῆ μὲν θύρα προσέθηκε πέτρον ὑπερμεγέθη καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἐνίους κατήσθιεν. Ὀδυσσεὺς δὲ αὐτῷ δίδωσιν ἐκ τοῦ Μάρωνος οἴνου πιεῖν· (...) Ὀδυσσεὺς δὲ εὐρῶν ῥόπαλον κείμενον σὺν τέσσαρσιν ἑταίροις ἀπώξυνε καὶ πυρώσας ἐξετύφλωσεν αὐτόν.

Notas:

εἰσελάσας: nom sg masc part aor de εἰσ-ελαύνω: hacer entrar, entrar

προσέθηκε: 3^a sg aor de προσ-τίθημι : poner junto a, cerrar

δίδωσιν: 3^a sg pres de δίδωμι : dar

Μάρων, -ωνος (ὁ): Μαρὼν

ἀπώξυνε: 3^a sg aor de ἀπ-οξύνω: sacar punta

ἐξετύφλωσεν: de ἐκ-τυφλόω: dejar ciego

28. Ulises y las sirenas

αἱ δὲ Σειρήνες ἦσαν Ἀχελῷου καὶ Μελπομένης θυγατέρες. τούτων ἡ μὲν ἐκισθάρειεν, ἡ δὲ ἦδεν, ἡ δὲ ἠΰλει, καὶ διὰ τούτων ἔπειθον καταμένειν τοὺς παραπλέοντας. εἶχον δὲ ἀπὸ τῶν μηρῶν ὀρνίθων μορφάς. ταύτας παραπλέων Ὀδυσσεὺς, τῆς ᾠδῆς βουλόμενος ὑπακοῦσαι, Κίρκης ὑποθεμένης τῶν μὲν ἑταίρων τὰ ὦτα ἔβυσσε κηρῷ, ἑαυτὸν δὲ ἐκέλευσε προσδεθῆναι τῷ ἰστῷ. πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν Σειρήνων καταμένειν ἠξίου λυθῆναι, οἱ δὲ μᾶλλον αὐτὸν ἐδέσμευον, καὶ οὕτω παρέπλει.

Notas:

Μελπομένη, -ης (ή): Melpómene

ὑποθεμένης: part aor med de ὑπο-τίθημι: (med): proponer, aconsejar

ᾠτα: οὖς, ὠτός (τό): oreja, oído

προσδεθῆναι: "ser atado" inf aor pas de προσ-δέω: atar

πειθόμενος: "siendo persuadido" voz pasiva

ἤξιον: 3ª sg pret imperf de ἀξιώω: pedir

λυθῆναι: "ser desatado" inf aor pas de λύω: atar